

Asia C-290/20

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan nojalla esitetyn
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

30.6.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Satversmes tiesa (perustuslakituomioistuin, Latvia)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

11.6.2020

Valittaja:

AS Latvijas Gāze

Menettelyn muut osapuolet:

Saeima (Latvian parlamentti)

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (julkisten palvelujen sääntelyviranomainen)

Pääasian oikeudenkäynnin kohde

Perustuslakivalitus, joka koskee sitä, ovatko Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijan (jäljempänä julkisten palvelujen sääntelyviranomainen) antamat maakaasun siirtoverkon liityntäsäännöt Latvian perustuslain (Satversme) ja energialain (Enerģētikas likums) säännösten mukaisia ja ovatko energialain säännökset perustuslain mukaisia, ja jossa vaaditaan määrittämään, voidaanko sellaista jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka mukaan jokainen maakaasun käyttäjä voi liittyä maakaasun siirtoverkkoon, pitää asianmukaisena.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää SEUT 267 artiklan nojalla unionin tuomioistuinta tulkitsemaan direktiivin 2009/73 2 artiklan 3 alakohtaa, 23 artiklaa ja 32 artiklan 1 kohtaa sen määrittämiseksi, onko maakaasun käyttäjillä (ja

tapauksen mukaan joillakin näiden käyttäjien ryhmillä) oltava mahdollisuus liittyä maakaasun siirtoverkkoon.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko direktiivin 2009/73/EY 23 artiklaa ja 32 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jäsenvaltioiden on annettava lainsäädäntöä, jossa säädetään yhtäältä, että jokainen loppukäyttäjä voi itse päättää, kumman tyyppiseen verkkoon – siirto- vai jakeluverkkoon – se liittyy, ja toisaalta, että verkonhaltija on velvollinen antamaan loppukäyttäjän liittyä kyseiseen verkkoon?
- 2) Onko direktiivin 2009/73/EY 23 artiklaa tulkittava siten, että jäsenvaltiot ovat velvollisia antamaan lainsäädäntöä, jonka mukaan maakaasun siirtoverkkoon voivat liittyä ainoastaan loppukäyttäjät, jotka ovat muita kuin kotitalousasiakkaita (eli ainoastaan teollisuusasiakkaat)?
- 3) Onko direktiivin 2009/73/EY 23 artiklaa ja erityisesti uusien teollisuusasiakkaiden käsitettä tulkittava siten, että kyseisessä artiklassa velvoitetaan jäsenvaltiot antamaan lainsäädäntöä, jonka mukaan maakaasun siirtoverkkoon voivat liittyä ainoastaan sellaiset muita kuin kotitalousasiakkaita olevat loppukäyttäjät (eli ainoastaan sellaiset teollisuusasiakkaat), jotka eivät ole aiemmin olleet liitettyinä jakeluverkkoon?
- 4) Onko direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 3 alakohtaa ja 23 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan maakaasun siirtoon sisältyy maakaasun siirto suoraan loppukäyttäjän kaasuntoimitusverkkoon?

Unionin oikeussäännöt, joihin vedotaan

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus (jäljempänä SEUT), 2 artiklan 2 kohta ja 4 artiklan 2 kohdan a ja i alakohta.

Maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta 13.7.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, johdanto-osan 1, 3, 6, 8 ja 48 perustelukappale, 2 artiklan 3, 5, 24 ja 25–27 alakohta, 23 artiklan 1 ja 2 kohta ja 32 artiklan 1 kohta.

Sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 96/92/EY kumoamisesta 26.6.2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/54/EY, 2 ja 20 artikla.

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Tuomio 9.10.2008, Sabatauskas ym. (C-239/07, EU:C:2008:551, 45, 47 ja 49 kohta).

Kansalliset oikeussäännöt

Latvian tasavallan perustuslaki, 1, 64 ja 89 § ja 105 §:n ensimmäinen virke.

Energialaki, 1 §:n 7, 12, 13, 15, 16, 32 ja 35 kohta, 45 §:n 2 ja 7 momentti, 84¹ §:n 1 momentti ja 111 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta.

Biometaanin tuottajien, nesteytetyn maakaasun toimitusverkon haltijoiden ja maakaasun käyttäjien liittämistä maakaasun siirtoverkkoon koskevista säännöistä 18.4.2019 tehty julkisten palvelujen sääntelyviranomaisen päätös nro 1/7 (Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2019. gada 18. aprīļa lēmums Nr. 1/7 ”Dabsgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabsgāzes sistēmas operatoriem un dabsgāzes lietotājiem”).

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Riidanalainen säännös – energialain 84¹ §:n 1 momentti – lisättiin energialakiin vuonna 2016 tehdyillä muutoksilla, joita edellytettiin muun muassa niiden direktiivin 2009/73 vaatimusten noudattamiseksi, joilla varmistetaan tehokkaiden sisämarkkinoiden toteutuminen, jotta mahdollistetaan tasapuolinen, syrjimätön ja rajoitukseton maakaasun myynti Euroopan unionissa ja turvataan kolmansien osapuolten pääsy maakaasuverkkoon taloudellisesti kohtuullisin ehdoin ja tehokkaasti.
- 2 Kyseisen säännöksen mukaan julkisten palvelujen sääntelyviranomaisen hyväksyy maakaasun siirtoverkon liityntäsäännöt, jotka maakaasun siirtoverkon haltija laatii biometaanin tuottajille, nesteytetyn maakaasun toimitusverkkojen haltijoille ja maakaasun käyttäjille, ja maakaasun jakeluverkon liityntäsäännöt, jotka maakaasun jakeluverkon haltija laatii maakaasun käyttäjille. Energialaissa säädetään lisäksi, että maakaasun siirtoon sisältyy paitsi maakaasun siirto siirtoverkosta jakeluverkkoon myös maakaasun siirto suoraan maakaasun käyttäjille. Maakaasun jakeluun sisältyy vastaavasti maakaasun siirto siirtoverkosta suoraan maakaasun käyttäjän energiatoimitusverkkoon.
- 3 Julkisten palvelujen sääntelyviranomaisen teki 18.4.2019 päätöksen nro 1/7, jossa vahvistettiin säännöt biometaanin tuottajien, nesteytetyn maakaasun toimitusverkon haltijoiden ja maakaasun käyttäjien liittämistä maakaasun siirtoverkkoon. Kyseisten sääntöjen mukaan jokainen maakaasun käyttäjä voi liittyä maakaasun siirtoverkkoon suoraan tarvitsematta tehdä sitä jakeluverkonhaltijan välityksellä.

- 4 Valittaja teki Satversmes tiesalle (perustuslakituomioistuin) perustuslakivalituksen, koska se katsoi, että mainituilla säännöillä ja energialain 84¹ §:n 1 momentilla loukataan muun muassa sen omistusoikeutta.
- 5 Valittajan tekemässä perustuslakivalituksessa vaaditaan, että Satversmes tiesa määrittää, 1) ovatko maakaasun siirtoverkon liityntäsäännöt Latvian perustuslain 1, 64 ja 89 §:n ja 105 §:n ensimmäisen virkkeen ja energialain 45 §:n 7 momentin ja 84¹ §:n 1 momentin mukaisia ja 2) onko energialain 84¹ §:n 1 momentti Latvian tasavallan perustuslain 64 §:n mukainen.

Asianosaisten keskeiset väitteet pääasian oikeudenkäynnissä

- 6 **Valittaja väittää**, että riidanalaiset säännöt eivät ole perustuslain 64 §:n ja 105 §:n ensimmäisen virkkeen mukaisia, että niillä loukataan perustuslain 1 ja 89 §:ssä vahvistettuja hyvän hallinnon, hyvän lainsäädännön, luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteita ja että ne ovat myös energialain 45 §:n 7 momentin ja 84¹ §:n 1 momentin vastaisia. Energialain 84¹ §:n 1 momentti puolestaan ei ole perustuslain 64 §:n mukainen.
- 7 Valittaja väittää, että se vertikaalisesti integroituneena yrityksenä vastasi yksin maakaasun ostosta, varastoinnista, siirrosta, jakelusta ja myynnistä Latvian maakaasumarkkinoilla 3.4.2017 asti. Latvian maakaasumarkkinoiden vapauttamisprosessissa valittajasta irrotettiin osakeyhtiö Conexus Baltic Grid, jolle muun muassa kansallinen maakaasun siirtoinfrastruktuuri ja Latvian ainoa maakaasun siirtoverkko siirtyivät. Valittaja ei ole kyseisen osakeyhtiön osakkeenomistaja. Lisäksi perustettiin valittajasta erilliseksi tytäryhtiöksi osakeyhtiö Gaso, joka tarjoaa toimiluvalla maakaasun jakelupalveluja Latvian alueella. Valittaja on tämän osakeyhtiön ainoa osakkeenomistaja ja jatkaa edelleen maakaasun myyntiä. Toimiluvan mukaan osakeyhtiö Gaso on Latvian ainoa maakaasun jakeluverkon haltija, joka vastaa maakaasun toimituksesta siirtoverkosta loppukuluttajille. Maakaasun jakelusegmentti on yksi valittajan konsernin tärkeimmistä liiketoimintasegmenteistä. Riidanalaiset maakaasun siirtoverkon liityntäsäännöt mahdollistavat sen, että jokainen maakaasun käyttäjä voi liittyä maakaasun siirtoverkkoon suoraan tarvitsematta tehdä sitä jakeluverkonhaltijan välityksellä. Näin kyseisillä säännöillä rajoitetaan osakeyhtiö Gason, joka kuuluu valittajan konserniin, toimiluvan varaista oikeutta harjoittaa liiketoimintaa maakaasun jakeluverkkojen alalla.
- 8 Valittajan mukaan riidanalaisen liityntäsääntöjen antaminen on alentanut valittajan konsernin arvoa ja siten loukannut sille perustuslain 105 §:ssä taattua omistusoikeutta. Koska riidanalaiset liityntäsäännöt annettiin energialain 84¹ §:n 1 momentin nojalla, valittajan omistusoikeutta on rajoitettu myös tällä energialain säännöksellä.
- 9 Valittaja mukaan energialain 84¹ §:n 1 momentin tarkastelusta kyseisen lain luonteen ja tarkoituksen valossa ilmenee, että Latvian lainsäätäjä ei ole valtuuttanut julkisten palvelujen sääntelyviranomaista antamaan sääntöjä, jotka

mahdollistavat sen, että jokainen maakaasun käyttäjä voi irrottautua maakaasun jakeluverkosta ja liittyä suoraan maakaasun siirtoverkkoon. Tässä yhteydessä on otettava huomioon direktiivi 2009/73.

- 10 Valittajan mukaan direktiivistä 2009/73 ilmenee, että maakaasun jakeluverkon haltijat ovat maakaasun siirtoverkon haltijoista riippumattomia ja niistä erillisiä. Maakaasun käyttäjillä on oikeus päästä maakaasuverkkoon, mutta ei oikeutta päättää, kumpaan verkkoon ne liittyvät – jakelu- vai siirtoverkkoon. Pääsääntöisesti maakaasun käyttäjä liittyy maakaasuverkkoon jakeluverkosta, jonka toiminnasta vastaa maakaasun jakeluverkon haltija.
- 11 Valittaja väittää, että direktiivin 2009/73 23 artiklan mukaan jäsenvaltion antamassa lainsäädännössä voidaan sallia maakaasun käyttäjien liittäminen suoraan maakaasun siirtoverkkoon vain, jos maakaasun jakeluverkon haltija kieltäytyy hyväksymästä niiden verkkoon liittämistä vetoamalla teknisiin tai operatiivisiin rajoituksiin, tai jos on olemassa muita objektiivisia syitä, joiden vuoksi maakaasun käyttäjä on välttämättä liitettävä suoraan maakaasun siirtoverkkoon. Kyseisessä artiklassa viitataan lisäksi ainoastaan tiettyyn maakaasun käyttäjäryhmään: uusiin teollisuusasiakkaisiin.
- 12 **Riidanalaisen päätöksen tehnyt elin – julkisten palvelujen sääntelyviranomaisen** – väittää, että riidanalaiset säännöt ovat perustuslain, energialain 45 §:n 7 momentin ja mainitun lain riidanalaisen säännöksen – energialain 84¹ §:n 1 momentin – mukaisia.
- 13 Sen käsityksen mukaan energialain 84¹ §:n 1 momentilla saatetaan osaksi Latvian lainsäädäntöä direktiivin 2009/73 23 artikla, jonka mukaan jäsenvaltioiden on taattava, että teollisuusasiakkaiden laitteistot liitetään maakaasun siirtoverkkoon syrjimättömällä tavalla.
- 14 Se, että riidanalaisissa säännöksissä säädetään energialain 84¹ §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimijoiden, mukaan lukien maakaasun käyttäjien, oikeudesta pyytää laitteistoilleen liityntää maakaasun siirtoverkkoon ja maakaasun siirtoverkon haltijan velvollisuudesta tarjota niille tällainen liityntä sekä maakaasun käyttäjien mahdollisuudesta hankkia maakaasua suoraan maakaasun siirtoverkosta tällaisen liitynnän kautta, ei muuta maakaasun siirtoverkossa tapahtuvaa maakaasun siirtoa maakaasun jakeluksi.
- 15 Julkisten palvelujen sääntelyviranomaisen mukaan asianomaiset sidosryhmät pyysivät siinä vaiheessa, kun riidanalaisia sääntöjä valmisteltiin, että maakaasun käyttäjien laitteistojen liittämiseksi maakaasun siirtoverkkoon asetettaisiin rajoituksia. Kansallisessa lainsäädännössä sen paremmin kuin direktiivin 2009/73 23 artiklan 1 kohdassakaan ei kuitenkaan säädetä tätä oikeutta koskevista rajoituksista. Sillä, että tietyt maakaasun teollisuusasiakkaat päättäisivät irrottaa laitteistonsa maakaasun jakeluverkosta ja liittää ne maakaasun siirtoverkkoon, olisi suhteellisen vähäinen vaikutus muilta maakaasun käyttäjiltä perittäviin maakaasun jakelumaksuihin.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 16 Käsiteltävässä asiassa on määritettävä, onko direktiivi 2009/73 esteenä sellaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan jokainen maakaasun käyttäjä voi liittyä maakaasun siirtoverkkoon.
- 17 Satversmes tiesan mukaan direktiivin 2009/73 2 artiklan 3 alakohdasta ilmenee suoralta kädeltä, että maakaasun siirtoon ei sisälly maakaasun siirto sellaisissa korkeapaineputkistojen osissa, joita käytetään pääasiassa maakaasun paikalliseen jakeluun sen toimittamiseksi loppukäyttäjälle. Maakaasu nimittäin siirretään loppukäyttäjän maakaasun toimitusverkkoon suoraan maakaasun jakeluverkosta eikä maakaasun siirtoverkon välityksellä.
- 18 Direktiivin 2009/73 23 artiklasta kuitenkin ilmenee, että teollisuusasiakkaat, tai ainakin uudet teollisuusasiakkaat, voivat liittyä maakaasun siirtoverkkoon. Direktiivissä 2009/73 ei määritellä teollisuusasiakkaan käsitettä. Kun tarkastellaan direktiivin 2009/73 2 artiklan 24 alakohdassa mainittuja asiakasryhmiä, loppukäyttäjät täyttävät teollisuusasiakkaan määritelmän, sillä kyseisen direktiivin valmisteluasiakirjoista ilmenee, että teollisuusasiakkaan käsite voi viitata henkilöihin, jotka kuluttavat maakaasua. Satversmes tiesa katsoo, että koska direktiivin 2009/73 2 artiklan 27 alakohdassa mainittu loppukäyttäjä voi olla sekä kotitalousasiakas että muu kuin kotitalousasiakas, teollisuusasiakas voi olla vain direktiivin 2 artiklan 26 alakohdassa tarkoitettu muu kuin kotitalousasiakas.
- 19 Näin ollen on tulkittava, että direktiivin 2009/73 23 artiklassa jäsenvaltiot veloitetaan antamaan lainsäädäntöä, jossa mahdollistetaan se, että ainakin muut kuin kotitalousasiakkaat voivat liittyä maakaasun siirtoverkkoon suoraan, tai että tällainen lainsäädäntö voi olla direktiivin mukaista.
- 20 Käsiteltävässä asiassa riidanalaisista säännöksistä, kuten energialain 1 §:n 13 ja 15 kohdasta, ilmenee, että Latviassa maakaasun siirtoverkkoon voivat liittyä kaikki maakaasun käyttäjät, myös ne, jotka eivät ole uusia teollisuusasiakkaita. Näin ollen käsiteltävässä asiassa on määritettävä, onko tällainen lainsäädäntö direktiivin 2009/73 2 artiklan 3 alakohdan ja 23 artiklan vastainen.
- 21 Käsiteltävässä asiassa on otettava huomioon SEUT 2 artiklan 2 kohta, joka liittyy unionille ja jäsenvaltioille tietyillä aloilla kuuluvaan toimivaltaan. SEUT 4 artiklan 2 kohdan a ja i alakohdan mukaan unionilla on jäsenvaltioiden kanssa jaettu toimivalta sisämarkkinoiden ja energian aloilla.
- 22 Antaessaan direktiivin 2009/73 Euroopan parlamentti ja neuvosto käyttivät olennaisin osin unionille sisämarkkinoiden ja energian alalla kuuluvaa toimivaltaa. Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin epäselvää, mikä merkitys direktiivin 2009/73 32 artiklan 1 kohdassa vahvistetulla kolmansien osapuolten verkkoon pääsyn periaatteella on tilanteessa, jossa unioni ja jäsenvaltiot käyttävät jaettua toimivaltaa.

- 23 Direktiivin 2009/73 johdanto-osan ensimmäisestä, kolmannelta, kuudennesta ja kahdeksannesta perustelukappaleesta ilmenee, että unionin maakaasun sisämarkkinoiden tarkoituksena on luoda todellisia valinnanmahdollisuuksia kaikille unionin kuluttajille, niin kansalaisille kuin yrityksillekin. Jos verkkotoimintoja ei tehokkaasti eriytetä toimitus- ja tuotantotoiminnoista, on olemassa vaara, että verkon toiminnassa esiintyy syrjintää. Tällaista syrjintää voi esiintyä, kun vertikaalisesti integroitunut taloudellinen toimija, joka harjoittaa maakaasun tuotantoa tai toimitusta, toimii samanaikaisesti maakaasun siirto- ja jakeluverkon haltijana. Tällöin vertikaalisesti integroituneella taloudellisella toimijalla ei välttämättä ole intressiä tarjota maakaasun tuotanto- tai toimitusmarkkinoilla toimiville mahdollisille kilpailijoilleen pääsyä hallinnoimiinsa maakaasun siirto- ja jakeluverkkoihin. Tämä vaikeuttaisi EUT-sopimuksessa taattujen vapauksien käyttämistä, koska kaikki kuluttajat eivät voisi valita vapaasti kaasuntoimittajaansa eivätkä kaikki toimittajat toimittaisi vapaasti kaasua asiakkailleen, vaikka direktiivin 2009/73 johdanto-osan 48 perustelukappaleen mukaan kuluttajien etujen on oltava keskeisessä osassa tässä direktiivissä.
- 24 Satversmes tiesan mukaan edellä esitetystä seuraa, että direktiivin 2009/73 tarkoituksena on suojata kuluttajien etuja varmistamalla, että asianomaisten kuluttajien – loppukäyttäjien – valitsemia maakaasun myyjiä tai toimittajia suojellaan syrjinnältä maakaasun siirto- ja jakeluverkkoon pääsystä. Direktiivin 2009/73 32 artiklan 1 kohdassa vahvistettu kolmansien osapuolten verkkoon pääsyn periaate nimittäin koskee välillisesti loppuasiakkaita.
- 25 Unionin tuomioistuin esitti vastaavanlaisia perusteluja, kun se aikoinaan arvioi kolmansien osapuolten verkkoon pääsyn periaatetta sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 96/92/EY kumoamisesta 26.6.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/54/EY 20 artiklan perusteella. Kyseisen artiklan 1 kohdassa säädettiin erityisesti, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että kolmansien osapuolten päästämiseksi siirto- ja jakeluverkkoihin luodaan järjestelmä, jossa käytetään julkaistuja tariffeja, jota voidaan soveltaa kaikkiin vaatimukset täyttäviin asiakkaisiin ja jota sovelletaan puolueettomasti ja harjoittamatta syrjintää verkon käyttäjien välillä. Vaikka direktiiviin 2003/54 ei sisältynyt sellaista säännöstä, joka vastaisi direktiivin 2009/73 23 artiklaa, direktiivin 2003/54 2 artiklassa säädettiin lisäksi, että siirrolla tarkoitetaan sähkön siirtämistä paitsi jakelijoille myös loppukäyttäjälle.
- 26 Tältä osin unionin tuomioistuin totesi, että koska verkon käyttäjät sisältyivät direktiivin 2003/54 20 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, mainitulla säännöksellä myönnettiin myös vaatimukset täyttävälle asiakkaille syrjimätön verkkoon pääsyä koskeva oikeus. Jäsenvaltioilla oli edelleen laaja toimintavapaus ohjata käyttäjät, myös vaatimukset täyttävät asiakkaat, tietyn tyyppisiin verkkoihin, kuitenkin sillä edellytyksellä, että tämä toteutettiin syrjimättömin perustein ja objektiivisten arviointien mukaisesti. Verkon käyttäjillä oli siis sähköverkkoon pääsyä koskeva oikeus, mutta jäsenvaltiot voivat päättää, että liittäminen tehtiin määrätyn tyyppiseen verkkoon. Näiden seikkojen perusteella unionin tuomioistuin totesi,

että direktiivin 2003/54 20 artiklaa oli tulkittava siten, että siinä määriteltiin jäsenvaltioiden velvollisuudet ainoastaan sikäli kuin kyse oli kolmansien osapuolten pääsystä sähkön siirto- ja jakeluverkkoon muttei niiden liittämistä näihin verkkoihin ja ettei siinä säädetty, että verkkoon pääsyä koskevan järjestelmän, joka jäsenvaltioiden oli toteutettava, oli mahdollistettava vaatimukset täyttävien asiakkaiden voivan vapaasti valita, minkä tyyppiseen verkkoon ne haluavat tulla liitetyiksi (tuomio 9.10.2008, Sabatauskas ym., C-239/07, EU:C:2008:551, 45, 47 ja 49 kohta).

- 27 Edellä mainitussa tuomiossa viitataan periaatteeseen kolmansien osapuolten pääsystä sähkön sisämarkkinoille, mutta sama periaate pätee kaasun sisämarkkinoihin. Näin ollen on pääteltävä, että direktiivin 2009/73 32 artiklan 1 kohdassa määritellään jäsenvaltioiden velvoitteet ainoastaan sikäli kuin kyse on kolmansien osapuolten pääsystä maakaasun siirto- ja jakeluverkkoon muttei niiden liittämistä tähän verkkoon ja ettei siinä säädetä, että verkkoon pääsyä koskevan järjestelmän, joka jäsenvaltioiden on toteutettava, on mahdollistettava loppukäyttäjien voivan vapaasti valita, minkä tyyppiseen verkkoon ne haluavat tulla liitetyiksi.
- 28 Edellä esitetyn perusteella voitaisiin päätyä kahteen eri lopputulokseen:
- 1) Direktiivin 2009/73 32 artiklan 1 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille velvoitteita, jotka koskevat kolmansien osapuolten pääsyä maakaasun toimitusverkkoihin mutta eivät niiden liittämistä näihin verkkoihin, ja jäsenvaltioilla on edelleen laaja toimintavapaus ohjata käyttäjät, myös loppukäyttäjät, tietyn tyyppiin verkkoihin, kun taas direktiivin 23 artiklassa jäsenvaltioille asetetut vaatimukset teollisuusasiakkaiden liittämistä maakaasun siirtoverkkoon koskevat ainoastaan tapauksia, joissa jäsenvaltio on ohjannut loppukäyttäjät maakaasun siirtoverkkoihin.
  - 2) Direktiivin 2009/73 23 artiklassa ja 32 artiklan 1 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille velvoitteita, jotka koskevat kolmansien osapuolten pääsyä ja liittämistä maakaasun toimitusverkkoihin ja jotka mahdollistavat erityisesti teollisuusasiakkaiden liittämisen sekä maakaasun siirtoverkkoihin että maakaasun jakeluverkkoihin.
- 29 Käsiteltävässä asiassa Satversmes tiesa on jo määrittänyt, minkälainen suhde energialain säännöksillä on direktiiviin 2009/73 ja minkälainen on energialain säännösten sisältö. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei ole vielä ratkaistu tässä Satversmes tiesan välipäätöksessä esiin tulevia kysymyksiä. Käsiteltävän asian olosuhteissa on siten perusteltua pyytää ennakkoratkaisua Euroopan unionin tuomioistuimelta.